



ที่ มห ๐๐๑๘.๑/ว ๑๗๐๙

ศาลากลางจังหวัดมุกดาหาร  
ถนนวิวิชสารการ มห ๔๐๐๐

๒๕๖๗ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์งานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน  
เรียน นายทะเบียนอำเภอ ทุกอำเภอ และนายทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองมุกดาหาร  
อ้างถึง ๑. หนังสือกรุงเทพมหานครไทย ที่ มห ๐๓๐๙.๖/ว ๓๒๓ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗  
๒. หนังสือจังหวัดมุกดาหาร ที่ มห ๐๐๑๘/ว ๓๐๖๖ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑  
๓. หนังสือจังหวัดมุกดาหาร ที่ มห ๐๐๑๘.๑/๒๔๔ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๔  
๔. หนังสือจังหวัดมุกดาหาร ที่ มห ๐๐๑๘.๑/๓๓๗ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มห ๐๓๐๙.๑๐/ว ๓๑๐๙๔

ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๗

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่จังหวัดมุกดาหารได้แจ้งแนวทางการมอบอำนาจในการติดต่อราชการเกี่ยวกับงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนแล้ว นั้น

จังหวัดมุกดาหารได้รับแจ้งจากสำนักทะเบียนกลางว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ สำนักทะเบียนกลาง (ส่วนนิติการงานทะเบียน) ได้มีการติดตาม และแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ ของประชาชนด้านงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน เพื่อรับทราบข้อเท็จจริงและเร่งรัดติดตาม ผลการดำเนินการของสำนักทะเบียนจังหวัด สำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียนท้องถิ่น ตลอดจน แนะนำแนวทางปฏิบัติผลการตรวจสอบตามในภาพรวมพับปัญหาหลายประการ อาทิ การรับรู้ ของประชาชนเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง การเข้าถึงช่องทางการติดต่อเจ้าหน้าที่ การดำเนินการยื่นคำร้องหรือคำขอผ่านบุคคลอื่น การปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวก ความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ ซึ่งเจ้าหน้าที่ดำเนินการไม่ครบถ้วน ทำให้ประชาชนผู้ติดต่อเกิดความเชื่อใจคลาดเคลื่อน เสียโอกาส ไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิตามที่กฎหมายกำหนด มีทัศนคติเชิงลบต่อทางราชการ สำนักทะเบียนบางแห่งมีประชาชนติดต่อขอรับบริการ เป็นจำนวนมาก ทำให้การยื่นคำร้องหรือคำขอเกิดความล่าช้าอันนำมาสู่การร้องเรียน ร้องทุกข์ นอกจากนี้ พบทักษะพร่องในการรายงานผลให้ความช่วยเหลือไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด ดังนั้น เพื่อกำหนดแนวทางดำเนินการให้ความช่วยเหลือกรณีการร้องเรียน ร้องทุกข์ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทะเบียนรายวัน บัตรประจำตัวประชาชน สัญชาติ และการดำเนินงานทางทะเบียนอื่น ๆ ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ จึงขอชี้แจงทำความเข้าใจแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์งานทะเบียน ทั้งนี้ สำหรับสำนักทะเบียนอำเภอที่มีสำนักทะเบียนท้องถิ่นตั้งอยู่ในสำนักทะเบียน ขอให้แจ้งสำนักทะเบียนท้องถิ่นทราบด้วย รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมพงษ์ คุณสุวรรณ)  
ปลัดจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน  
ผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร

ที่ทำการปักครองจังหวัด  
กลุ่มงานปักครอง  
โทร/โทรสาร ๐ ๔๒๖๑ ๑๙๗๗

ที่ทำการปักครองทั่วทุกภาค  
รับที่ ๕๙๐๐  
วันที่ ๙ / ก.ย. ๖๗  
เวลา.....



ที่ มหาดไทย ๑๓๐๙.๑๐/๓๑๐๙๕

สำนักทะเบียนกลาง

๖๖๖ อาคารธนาลงกรณ์ทาวเวอร์ ชั้น ๑๑  
ถนนบรมราชชนนี แขวงบางบำหรู  
เขตบางพลัด กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

## กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์งานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน  
เรียน นายทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด และนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

- อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มหาดไทย ๑๓๐๙.๖/ว ๓๒๓ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗  
๒. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มหาดไทย ๑๓๐๙.๑/ว ๑๐๔๗ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑  
๓. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มหาดไทย ๑๓๐๙.๑๐/ว ๓๔๕ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๔  
๔. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มหาดไทย ๑๓๐๙.๑๐/ว ๙๖๔๗ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มหาดไทย ๑๓๐๙.๗/๓๑๒๒ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๕ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สำนักทะเบียนกลาง (ส่วนนิติการงานทะเบียน) ได้มีการติดตาม  
และแก้ไขปัญหาร้องเรียน ร้องทุกข์ของประชาชนด้านงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน เพื่อรับทราบ  
ข้อเท็จจริงและเร่งรัดติดตามผลการดำเนินการของสำนักทะเบียนจังหวัด สำนักทะเบียนอำเภอ และสำนัก  
ทะเบียนท้องถิ่น ตลอดจนแนะนำแนวทางปฏิบัติ ผลการตรวจติดตามในภาพรวมพบปัญหาหลักประการ  
อาทิ การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง การเข้าถึงช่องทางการติดต่อเจ้าหน้าที่  
การดำเนินการยื่นคำร้องหรือคำขอผ่านบุคคลอื่น การปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวก  
ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ ซึ่งเจ้าหน้าที่ดำเนินการไม่ครบถ้วน ทำให้ประชาชนผู้ติดต่อ  
เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อน เสียโอกาส ไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิตามที่กฎหมายกำหนด มีทัศนคติเชิงลบ  
ต่อทางราชการ สำนักทะเบียนบางแห่งมีประชาชนติดต่อขอรับบริการเป็นจำนวนมาก ทำให้การยื่นคำร้องหรือคำขอ  
เกิดความล่าช้าอันนำมาสู่การร้องเรียน ร้องทุกข์ นอกจากนี้ พบร่องรอยในการรายงานผลให้ความช่วยเหลือ  
ไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด

สำนักทะเบียนกลาง พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อกำหนดแนวทางดำเนินการให้ความช่วยเหลือ  
กรณีการร้องเรียน ร้องทุกข์ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทะเบียนราษฎร บัตรประจำตัวประชาชน สัญชาติ  
และการดำเนินงานทางทะเบียนอื่น ๆ ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ จึงขอให้สำนักทะเบียนจังหวัด และสำนักทะเบียน  
กรุงเทพมหานคร ซึ่งซ้อมทำความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. การสร้างการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับช่องทางการติดต่อ ให้แจ้งสำนักทะเบียนอำเภอ  
และสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่งในพื้นที่รับผิดชอบ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ช่องทางการติดต่อ  
ขอรับบริการในเรื่องต่าง ๆ โดยไม่ต้องมีตัวแทนดำเนินการ ซึ่งตัวแทนดังกล่าวมักแอบอ้างว่าดำเนินการแทน  
ได้ผลเป็นการพิเศษ โดยการแสวงหาประโยชน์เป็นค่าตอบแทนจำนวนมากอันทำให้ประชาชนเสียค่าใช้จ่าย  
โดยไม่มีความจำเป็น โดยเฉพาะกรณีการมอบอำนาจให้บุคคลอื่น เช่น ตัวแทนนายหน้า หน่วยความ  
หรือบุคคลอื่นใด ยื่นคำขอหรือคำร้องต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้ดำเนินการเรื่องใด ๆ หากกฎหมายหรือระเบียบ  
การขอตรวจสอบประวัติเพื่อพิสูจน์คุณสมบัติตามที่กฎหมายหรือระเบียบกำหนดให้ดำเนินการด้วยตนเอง

/ เช่น การขอเพิ่มชื่อ...

เช่น การขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน การขอจัดทำทะเบียนประวัติ การขอสัญชาติไทยตามกฎหมาย ว่าด้วยสัญชาติ การขอเมียบตรประจำตัวประชาชนหรือบตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย การขอจดทะเบียนสมรส เป็นต้น กรณีตั้งกล่าวไว้ของข้อมูลจะต้องลงลายมือชื่อรับรองในคำขอหรือคำร้องไว้เป็นหลักฐาน และให้ปากคำเกี่ยวกับประวัติส่วนตัวรวมถึงถ่ายภาพต่อเจ้าหน้าที่ด้วยตนเอง จะมอบอำนาจให้บุคคลอื่น ดำเนินการแทนมิได้ แต่หากผู้ขอรับบริการประสงค์จะมอบอำนาจจาระเป็นการมอบอำนาจให้ติดตามผล การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ภายหลังจากการยื่นคำร้องหรือยื่นคำขอในเรื่องนั้น นอกจากนี้ หนังสือมอบอำนาจ ควรระบุเรื่องที่จะให้ดำเนินการแทนและขอบเขตของการมอบอำนาจให้ชัดเจนและถูกต้อง โดยถือปฏิบัติ ตามหนังสือกรรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ ๑๐๔๗ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เรื่อง การมอบอำนาจในการติดต่อราชการเกี่ยวกับงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

๒. การปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต ของทางราชการ ให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนห้องคืนทุกแห่งในพื้นที่รับผิดชอบ พิจารณาจัดทำรายการ ตรวจสอบเบื้องต้น เช่น บัญชีรายชื่อผู้ติดต่องาน กำหนดนัดหมาย และรายงานความคืบหน้า การออกแบบคำร้อง ในการตรวจสอบรายการคุณสมบัติและเอกสารของผู้ร้อง หากตรวจสอบเบื้องต้นพบว่า เอกสารยังไม่ครบถ้วนถูกต้อง ควรแจ้งกำหนดนัดหมายให้มาดำเนินการ พร้อมลำดับนัดหมายและหมายเลขโทรศัพท์ติดต่อ และกำชับให้ สำนักทะเบียนทุกแห่ง ห้ามปฏิเสธการรับคำร้อง และเมื่อดำเนินการรับคำร้องแล้ว ขอให้ออกใบรับคำร้อง ให้แก่ประชาชนทุกราย ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวสามารถดำเนินการได้ตามช่องทางอิเล็กทรอนิกส์อีกช่องทางหนึ่ง ตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ ๙๘๔๒ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เรื่อง การพิจารณาประเด็น ปัญหากรณีเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์จากประชาชนด้านงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

อย่างไรก็ตาม กรณีที่ไม่มีกฎหมายกำหนดระยะเวลาพิจารณาดำเนินการให้ความช่วยเหลือ ด้านงานทะเบียนได้ไว้เป็นการเฉพาะ ควรพิจารณาให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลา ๘๐ วัน นับแต่วันที่ผู้ร้องได้ยื่น คำร้อง/คำขอ เพื่อมิให้เกิดกรณีปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร เว้นแต่มีเหตุอันสมควรที่ไม่อาจพิจารณาให้แล้ว เสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าวได้

๓. การจัดทำคำสั่งทางปกครองให้ครบถ้วน ถูกต้องตามกฎหมายกำหนด กำชับให้ นายทะเบียนอำเภอ นายทะเบียนห้องคืนและผู้มีอำนาจจัดทำคำสั่งทางปกครอง จัดทำคำสั่งทางปกครองให้เป็นไป ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือกฎหมายที่ระบุกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการได้ยังหรือชี้แจงข้อเท็จจริงการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียน พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้วแต่กรณี ไม่ว่าจะเป็นคำสั่งอนุมัติ อนุญาต ไม่อนุญาต ไม่อนุญาต ยกเลิกเพิกถอน จำนวนรายการ ทางทะเบียน และอื่น ๆ การแจ้งผลดำเนินการให้แก่ผู้ร้องหรือคู่กรณี การแจ้งคู่กรณีให้มีโอกาสโต้แย้ง ชี้แจงหรือแสดงพยานหลักฐานก่อนจะมีคำสั่งการแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์ การแจ้งขั้นตอนการดำเนินการ หรือส่งพยานหลักฐานเพิ่มเติม ให้ระบุระยะเวลาที่จะอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามที่กฎหมายในเรื่องนั้นกำหนด ไว้ในหนังสือแจ้งผู้ยื่นคำร้องหรือคำขอ หรือคู่กรณี ให้ชัดเจนด้วย เช่น ให้ยื่นพยานหลักฐานเพิ่มเติมภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง หรือ ให้ยื่นอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อผู้มีอำนาจ ออกคำสั่งทางปกครองภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งโดยระบุข้อโต้แย้งและข้อเท็จจริงหรือข้อกฏหมายที่อ้างอิงประกอบด้วย เป็นต้น

๔. การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และภายใน ระยะเวลาที่กำหนด การรายงานผลให้ความช่วยเหลือ กรณีเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ดำเนินการไม่เสร็จสิ้น หรือไม่รายงานผลความคืบหน้าให้กรรมการปกครองหรือสำนักทะเบียนกลาง ทราบภายในระยะเวลา ที่กำหนด หากมีหนังสือติดตามผลเป็นครั้งที่ ๓ แล้วไม่มีการปฏิบัติหรือไม่รายงานภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยไม่มีเหตุอันสมควร สำนักทะเบียนกลางจะพิจารณาจัดส่งเรื่องให้ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง

เพื่อเร่งรัดติดตามผลดำเนินการโดยคำนึงถึงปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและประโยชน์ต่อทางราชการ เป็นสำคัญ หากเป็นกรณีที่ไม่สามารถติดต่อผู้ร้องได้ หรือผู้ร้องมิได้มาติดต่อดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาดำเนินการยุติเรื่องดังกล่าว โดยให้ถือปฏิบัติตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๑๐/ว ๓๔๕ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๔ เรื่อง การดำเนินการเรื่องทุลเกล้าทุลกระหม่อม ถาวรภูมิภาคของพระราชนครินทร์เป็นธรรมและถาวรภูมิภาคของพระราชนครินทร์ช่วยเหลือ และเรื่องร้องเรียนรังสรรค์ทุกข์ ด้านการทะเบียน บัตรประจำตัวประชาชนและสัญชาติ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ร้องที่มีความประศักข์อยู่ในเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ใหม่ หากผู้ร้องได้นำพยานหลักฐานใหม่มาพิสูจน์ในข้อเท็จจริงดังกล่าวเพิ่มเติม สำหรับกรณี ร้องเรียน/ร้องทุกข์ ที่เกี่ยวกับการหุ้นส่วนทางการค้า ให้ถือปฏิบัติตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๓๒๓ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ เรื่อง แนวทางดำเนินการกรณีหุ้นส่วนทางการค้า และการจัดตั้งหุ้นส่วนทางการค้า ให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศ แห่งราชอาณาจักรไทย

ทั้งนี้ การปฏิบัติตามที่เบียน งานสถานบุคคลและสัญชาติ และบัตรประจำตัวประชาชน จะต้องไม่มีการเรียกรับผลประโยชน์ต่าง ๆ เช่น การเรียกรับเงินหรือทรัพย์สิน การรับของขวัญหรือผลประโยชน์ ตอบแทนในรูปแบบอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในกฎหมาย และต้องไม่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ หน้าที่โดยมิชอบเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือบุคคลอื่นโดยทุจริต หากเจ้าหน้าที่ผู้ใด ดำเนินการ ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนด หรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เป็นเหตุให้เกิด ความเสียหายแก่ทางราชการ ซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษทั้งทางอาญาและวินัย ขอให้ผู้บังคับบัญชาที่มีหน้าที่ และอันว่าด้วยกฎหมายพิจารณาลงโทษอย่างเด็ดขาด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิรัตน์ พงษ์สิทธิสถาพร)  
ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

เอกสารแนบ



สำนักบริหารการทะเบียน  
ส่วนนิติกรรมงานทะเบียน  
โทร. ๐ ๒๗๘๗ ๓๔๕๓  
โทรศัพท์ ๐ ๒๙๐๖ ๙๓๐๒



# ด่วนมาก

ที่ มหา ๐๒๐๕.๓/ ๓๐๒๒



กระทรวงมหาดไทย  
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๖๐๐

๗ เมษายน ๒๕๕๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรื่องรั้งทุกข์

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัด และหัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย

อ้างอิง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มหา ๐๒๐๕.๓/ ๓๐๓๒ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๗

สังที่ส่งมาด้วย บัญชีรายรับจังหวัดที่มีเรื่องรังทุกข์อยู่ระหว่างดำเนินการมากกว่า ๕๐ เรื่อง

ตามหนังสือที่อ้างถึง ได้แจ้งให้ส่วนราชการและจังหวัดถือปฏิบัติเกี่ยวกับการรายงานผลการดำเนินการ การเร่งรัดติดตามผลการดำเนินการ การแจ้งเตือนเรื่องรั้งทุกข์/ร้องเรียน โดยเฉพาะการเร่งรัดติดตามผลให้ส่วนราชการและจังหวัดเร่งรัดดำเนินการ หากไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดให้รายงานความคืบหน้าให้กระทรวงมหาดไทยทราบ และกรณเรื่องที่มีการแจ้งเตือนให้เร่งรัดดำเนินการเป็นพิเศษ นั้น

ปรากฏว่าส่วนราชการและจังหวัดบางแห่งการรายงานผลยังเป็นไปโดยล่าช้า ไม่สามารถปลดปล่อยทุกข์หรือให้ความช่วยเหลือประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อเหตุการณ์ สาเหตุสำคัญประการหนึ่งเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบของส่วนราชการ/จังหวัดมีการสับเปลี่ยนบ่อยครั้ง ทำให้งานรังทุกข์ขาดความต่อเนื่อง และมักให้เป็นเหตุอ้างว่าค้นหาเรื่องเดิมไม่พบ ประกอบกับผู้บังคับบัญชาซึ่งมีได้ให้ความสำคัญเท่าที่ควร หรือดำเนินการอย่างจริงจัง ทำให้เกิดความเสียหายต่อราชการ และเป็นเหตุให้ผู้รังทุกข์ร้องเรียนไปยังส่วนราชการและหน่วยงานต่าง ๆ อายุต่อเนื่อง ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรื่องรั้งทุกข์และการรายงานผลการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าวเป็นไปด้วยความรวดเร็วและบังเกิดผลต่อทางราชการ จึงให้ส่วนราชการในสังกัดและจังหวัดถือปฏิบัติตามดังนี้

## ๑. การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรื่องรั้งทุกข์

๑.๑ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรื่องรั้งทุกข์ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดการเรื่องรั้งทุกข์ พ.ศ.๒๕๕๗

๑.๒ แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาดำเนินการต่อเรื่องรั้งทุกข์ ให้ส่วนราชการถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มหา ๐๒๐๕.๓/ ๔๙๘๙ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๗ สำหรับจังหวัดให้ถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มหา ๐๒๐๕.๓/ ๔๙๙๐ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๗

## ๒. การดำเนินการสะสางเรื่องรังทุกข์ที่อยู่ระหว่างดำเนินการ

ให้จังหวัดที่มีเรื่องรังทุกข์อยู่ระหว่างดำเนินการมากกว่า ๕๐ เรื่อง รายละเอียดตามลิستที่ส่งมาด้วย แต่ตั้งคณฑ์ที่ดำเนินการสะสางและแก้ไขปัญหาระบ้วงทุกข์ที่อยู่ระหว่างดำเนินการของจังหวัดให้ได้ข้อยุติโดยเร็ว โดยเฉพาะเรื่องรังทุกข์ที่มีระยะเวลาดำเนินการนานกว่า ๖ ปี ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถปลดปล่อยทุกข์หรือให้ความช่วยเหลือประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรายงานผลให้ทราบทุก ๓๐ วัน

### ๓. มาตรการเร่งรัดติดตามผล

๒.๑ ให้ส่วนราชการและจังหวัดพิจารณาดำเนินการเรื่องราวร้องทุกข์ตามอำนาจหน้าที่ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แล้วรายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในกำหนดเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่องไว้พิจารณาดำเนินการ หากมีเหตุข้องี่เง่าไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ก็ให้รายงานผลความคืบหน้าให้กระทรวงมหาดไทยทราบทุก ๓๐ วัน

๒.๒ ให้จังหวัดให้ความสำคัญกับเรื่องราวร้องทุกข์ โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเร่งรัดติดตามในที่ประชุมหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดทุกครั้ง และเมื่อมีการโยกย้ายหรือเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานเรื่องราวร้องทุกข์ ให้มีการมอบหมายงานใหม่หน้าที่ตามระเบียบที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจนเพื่อจะได้ทราบจำนวนงานค้างที่อยู่ระหว่างดำเนินการ และผู้รับผิดชอบงานแทนสามารถเร่งรัดดำเนินการต่อไปได้

๒.๓ หากส่วนราชการหรือจังหวัดไม่รายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในกำหนดตามข้อ ๒.๑ กระทรวงมหาดไทยจะมีหนังสือเตือน ๑ ครั้ง เตือนครั้งที่ ๑ กำหนดให้รายงานผลให้ทราบปีต่อปีใน ๖๐ วัน เตือนครั้งที่ ๒ กำหนดให้รายงานผลให้ทราบปีต่อปีใน ๑๕ วัน เตือนครั้งที่ ๓ กำหนดให้รายงานผลให้ทราบปีต่อปีใน ๗ วัน และสำเนาเรื่องให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทยประจำเขตรับผิดชอบเพื่อใช้ในการติดตามผลอีกทางหนึ่งด้วย

๒.๔ เมื่อเตือนครั้งที่ ๓ ไปแล้ว ส่วนราชการหรือจังหวัดไม่รายงานผลหรือซึ่งแจ้งเหตุความล่าช้าให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ กระทรวงมหาดไทยจะมีหนังสือแจ้งให้ส่วนราชการหรือจังหวัดตรวจสอบและซึ่งแจ้งเหตุความล่าช้า หากความบกพร่องเกิดจากการละเลย ละเว้นไม่อาจใจใส่ของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบหรือผู้บังคับบัญชา ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาดำเนินการทางวินัยตามควรแก่กรณีต่อไป

ทั้งนี้ในการเตือนดังกล่าว กระทรวงมหาดไทยจะพิจารณาถึงความยากลำบากและความจำเป็นเร่งด่วนของเรื่องที่จะดำเนินการมาประกอบการพิจารณาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

(นายวิเชียร ชาลิต)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์

โทร. ๐ ๒๖๒๖ ๑๗๗๗

โทรสาร ๐ ๒๒๒๒ ๖๘๓๘

“ธรรมธรรมนำไทยใส่สะอาด”